

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ»

Кафедра готельно-ресторанного та туристичного бізнесу й іноземних мов

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан економічного факультету

_____ В. М. Крикунова

« ... » ... 2020 року

**ФРАНКОФОНІЯ: ІСТОРІЯ, НАДБАННЯ,
ПЕРСПЕКТИВИ**

Методичні рекомендації

**для практичних (семінарських) занять
здобувачів вищої освіти економічного факультету
з дисципліни «друга іноземна мова» (французька)
зі спеціальностей:**

**076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»,
241 «Готельно-ресторанна справа»**

Методичні рекомендації «Франкофонія: історія, надбання, перспективи» для практичних (семінарських) занять здобувачів вищої освіти економічного факультету з дисципліни «друга іноземна мова» (французька) зі спеціальностей: 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 241 «Готельно-ресторанна справа».

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри готельно-ресторанного та туристичного бізнесу й іноземних мов
протокол № ___ від «__»_____ 2020 року і схвалено навчально-методичною радою № __ від «__»_____ 2020 року.

Рецензенти: д.е.н., професор Танклевська Н. С.
д.е.н., професор Морозов Р. В.
к.е.н., доцент Скрипник С. В.

Несін Ю. М. Методичні рекомендації «Франкофонія: історія, надбання, перспективи» для практичних (семінарських) занять здобувачів вищої освіти економічного факультету з дисципліни «друга іноземна мова» (французька) зі спеціальностей: 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 241 «Готельно-ресторанна справа». – Херсон, ДВНЗ «ХДАУ», РВВ. – 2020 р. 23 с.

Зміст

Вступ	4
1. Історія виникнення франкофонії	
2. Сучасний стан та нагальні проблеми	
3. Перспективи розвитку франкомовних країн	
4. Вплив історичних постатей на прогрес організації	
Висновки	
Список використаних та рекомендованих джерел	

ВСТУП

Запропоновані методичні рекомендації «Франкофонія: історія, надбання, перспективи» для практичних (семінарських) занять здобувачів вищої освіти економічного факультету з дисципліни «друга іноземна мова» (французька) зі спеціальностей: 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», 241 «Готельно-ресторанна справа» є працею, яка охоплює лінгвокраїнознавчі аспекти франкомовних країн за темами, передбаченими програмою. Такі теми, як «Людина у франкомовному світі», «Зв'язки між Україною та франкомовними країнами», «Глобалізаційні процеси в Європі та світі», «Візит закордонного партнера», «Зустрічі, знайомство. Вітання, форми звертань, прощання», «Економіка Франції (загальні відомості)», «Пошук роботи», «Рекомендації для шукачів роботи», «Аплікаційний лист, резюме, автобіографія», «Ділова кореспонденція» так чи інакше пов'язані з франкофонією.

Оскільки завдання перед навчальною дисципліною «Друга іноземна мова» (французька) є формування необхідної комунікативної компетенції у сферах ситуативного спілкування в усній і письмовій формах, то її метою є набуття компетентностей, що з'являються в результаті вивчення дисципліни: – здатність до письмової та усної комунікації у середовищі іноземною мовою. Результати навчання, які формуються в процесі викладання дисципліни: розуміти та вилучати необхідну інформацію під час читання франкомовних текстів побутової тематики; здобувати та аналізувати інформацію при роботі з аудіо та відеоматеріалами відповідно до передбачених програмою вимог; робити усне та письмове повідомлення за вивченим мовним матеріалом; брати участь у бесідах у межах побутової тематики дотичні до змісту методичних рекомендацій.

Робота складається зі змісту, вступу, трьох частин: «Історія виникнення франкофонії», «Сучасний стан та нагальні проблеми», «Перспективи розвитку франкомовних країн», висновків, списку використаних та рекомендованих джерел.

У праці автором висвітлюється історичне минуле франкомовних країн, передумови виникнення міжнародної організації, де переплітаються культурологічні, географічні, політичні відомості, розкривається сучасний стан франкомовних країн і розглядаються глобальні виклики перед ними, акцентується увага на перспективах подальшого прогресу франкомовних держав світу. Крім того, у висновках є спроба узагальнити світобачення носіїв французької мови. У бібліографічному списку подана використана та рекомендована науково-методична література.

Дослідження є актуальним тому, що воно сучасне, містить теоретичний матеріал, який спирається як на вітчизняні, так і на автентичні джерела, надихає на самостійну роботу здобувачів вищої освіти з метою поглиблення власних знань, умінь та навичок.

Методичні рекомендації можуть бути використані викладачами французької мови на аудиторних та позааудиторних заняттях при вивченні франкофонії як розповсюдженого сучасного явища.

1. ІСТОРІЯ ВИНИКНЕННЯ ФРАНКОФОНІЇ

Відомо, що у часи Середньовіччя протягом довгого часу Франція була другою колоніальною країною у світі після Великої Британії. Незважаючи на міць і потужність північного сусіда, Франція прибрала до своїх рук чимало заморських, заокеанських територій, тобто колоніальні інтереси французького королівства простиралися не лише на Європу, а й на весь світ.

У XVI столітті французький мореплавець та вчений, адмірал Жак Картьє відкрив і зробив колонією Канаду. У XVII столітті були створені компанії по колонізації Гваделупи, Мартініки, Луїзіани та інших країн. З плином часу французьке королівство перетворилось у французьку республіку, але зовнішня політика захвату чужих територій залишалась незмінною. Тридцять років XIX століття були періодом великої експансії Франції в Африці. Метрополія колонізувала Габон, Кот-Д'Івуар, Мадагаскар, Сенегал. У XX столітті після першої світової війни французькими колоніями стали Камерун, Ліван, Сирія та частина Того.

В Азії Франція завоювала численні території: Каракал, Мае, Пондішері. У вісімдесятих роках XIX століття ця країна отримала В'єтнам, Камбоджу та Лаос. Вищезазначені колонії носили назву французького Індокитаю. І в наші дні можна побачити у В'єтнамі красиві 3-4 поверхові білі споруди, побудовані французами, а у в'єтнамському місті Далат знаходиться церква Божої Матері Далату. У центральній частині азіатської країни завжди є багато людей, які добре розмовляють французькою мовою.

Отже, перед другою світовою війною французька республіка була справжньою великою імперією, якій належало понад 12 мільйонів квадратних кілометрів території Азії, Африки та Америки. Після війни розпочалась емансипація колонізованих країн. У більшості випадків визвольні війни закінчувались незалежністю народів, які раніше були під владою метрополії. Війна за незалежність Алжиру була найскладнішою для Франції; вона тривала 8 років і закінчилась деколонізацією цієї африканської країни. Тисячі французів,

які постійно мешкали в Алжирі, були змушені залишити країну. Але не дивлячись на деколонізацію, Франція зберегла свої колонії на невеликих територіях. Їх називають ДОМ, ТОМ і ПОМ.

ДОМ – французькі заморські департаменти. Це давні колонії Франції: Гваделупа, Мартініка, французька Гвіана у Південній Америці та острів Реюньйон в індійському океані. Ці департаменти об'єднані в чотири регіони, кожен з них має свою регіональну, економічну і соціальну Раду, свій комітет культури та освіти.

ТОМ – це заморські території, які мають особливий статус: часткову автономію. Це острови у Тихому океані – Нова Каледонія, Уолліс та Футуна, а також Французькі Південні Території, землі, розташовані в південній частині земної кулі та французької Антарктики біля Південного полюсу. Їхні мешканці вважаються французькими громадянами, але вони мають місцеву владу.

ПОМ – це заморські країни, які представляє Французька Полінезія. Сьогодні Франція намагається підтримувати й розвивати нові відносини зі своїми давніми колоніями, оскільки європейська республіка потребує якомога більше ринків збуту своїх промислових і продовольчих товарів.

Франція бажає завойовувати повагу з боку арабських країн. Наприклад, сьогодні Париж є важливим банківським центром Азії, в якому відкрито близько 40 арабських банків або їхніх філіалів. Слід зазначити, що наразі у Франції працює понад 3 мільйони працівників з арабських та африканських країн. Для емігрантів у Франції було побудовано більш ніж 3 тисячі мечетей, одна з них знаходиться в Латинському Кварталі в Парижі.

За статистичними показниками рідною французькою мовою спілкуються на п'яти континентах понад 180 мільйонів людей. Ще щонайменше 60 мільйонів жителів планети Земля в той чи іншій мірі володіють цією мовою як іноземною. Тому з початку шістдесятих років минулого століття голови окремих африканських країн за підтримки офіційного Парижу зажадали зберегти французьку мову від англомовної та інших експансій, причому мета була не тільки в збереженні мови, а й в її популяризації в Європі та світі.

Співробітництво призвело до того, що віднині всі культурні, наукові, спортивні та інші заходи під егідою міністерств, комітетів, спілок тощо проводились виключно с залученням французької мови. Завдяки спільним зусиллям з обох боків у 1970 році 20 березня було створено Агентство з Культурної і Технічної Кооперації, яке згодом перетворилось на Міжнародну Організацію Франкофонії. Президентом цієї поважної організації були відомі політичні діячі, досвідчені дипломати. Так, на початку ХХІ століття успішно керував франкофонією Бутрос Бутрос-Галі, знатний єгипетський дипломат, юрист, вчений, письменник, 6-й Генеральний секретар ООН. Спочатку його посада називалась перший виконавчий секретар франкофонії, а потім його обрали президентом цієї організації.

У 2020 році виповнюється 50 років цієї міжнародної організації. Франкомовні країни пишаються своїми здобутками, працюють над усуненням недолік і ми впевнені, що ніколи не відступлять від завойованих позицій.

2. СУЧАСНИЙ СТАН ТА НАГАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ

За офіційною статистикою поряд з англійською мовою французька – єдина мова, якою спілкуються люди на п'яти континентах, вона також одна із 7 офіційних мов ООН. Лінгвістичний феномен франкофонії полягає у здобутках минулих часів, відмічених колоніалізмом і теперішнім бажанням європейського і світового об'єднання.

Спочатку у співробітництві держав-носіїв французької мови переважав культурний аспект. У 1960 році було створено Конференцію міністрів національної освіти франкомовних країн, міцний підмурівок у вигляді першого офіційного інституту франкофонії. У 1967 році було створено Міжнародну асоціацію депутатів французької мови, яка зараз є Парламентською асамблеєю франкофонії. З 1997 року комісії Парламентської асамблеї почали проводити свою роботу в сферах розвитку освіти, культури, комунікацій, політики та управління, парламентської діяльності. Сьогодні асамблея бере участь в посиленні демократичних інститутів, організовує міжпарламентське співробітництво, сприяє встановленню демократії та захисту прав людини. Звичайно, все це неможливо зробити в умовах воєнних дій, тому в Парламентській асамблеї франкофонії відбулись процеси політизації, після яких розширились функції вищезазначеної організації. У 1969 році було створено Конференцію міністрів молоді і спорту, яка з 1985 року організовує Ігри франкофонії у формі зустрічей спортсменів, а нам добре відомо, що спорт є послом миру. З 1984 року функціонує супутниковий канал ТВ 5, який працює цілодобово в усіх країнах світу і має статус оператора франкофонії.

Повертаючись до 1969 року, слід зазначити, що саме тоді було організовано та проведено першу конференцію франкомовних країн в місті Ніамей (Нігер). З 1970 року починається новий етап розвитку, пов'язаний з узаконенням офіційної франкофонії шляхом підписання Хартії в столиці Нігеру 21 країною. У 1973 році в Парижі вперше відбувся франко-африканський саміт. З 1986 року постійно проводяться саміти франкофонії, на яких присутні всі

члени-країни і де вирішуються найважливіші політичні та економічні питання, крім того дії, пов'язані з приєднанням нових членів, подальшого співробітництва у різноманітних галузях та напрямках. В роботі беруть участь як повноправні члени, так і асоційовані країни, спостерігачі; є також статус «спеціального гостя» для територій, які беруть участь у програмах організації, наприклад, Валь-д'Аоста, Луїзіана, Каталонія. Широке коло країн, які беруть участь у діяльності франкофонії, поважають французьку культуру і мову, і цей факт дуже позитивно впливає на її збереження і подальший розвиток. Діяльність країн-учасниць спрямована на те, щоб французька мова й надалі залишалась альтернативою англійській мові, була потужним і постійним засобом міжкультурного спілкування. Все це підвищує статус, міжнародний вплив франкофонії.

Протягом десятиліть і століть кожна країна-учасниця франкофонії пройшла свій шлях від залежності до свободи, демократії. Найпередовіші діячі Франції, країни-засновниці організації, починаючи з XIII століття виборювали право кожної людини на вільний вибір, рівні можливості, братерський устрій суспільства. Країна-організатор зі славетними, давніми культурними традиціями і сьогодні засобами французької мови відкриває своїм друзям і партнерам франкомовну Європу та франкомовний світ.

Франкофонія як міжнародна організація співробітництва франкомовних країн світу об'єднує 58 країн-членів, які представляють різні держави або частини держав світу, а також 26 спостерігачів, до неї залучена приблизно чверть країн, що є членами ООН. Вона націлена на всебічний захист та подальше поширення французької культури та мови.

Головним критерієм для вступу до організації вважають не ступінь володіння французькою мовою населенням тієї чи іншої країни (хоча це вітається), а, швидше, сприйняття лозунгу Франції «Свобода, рівність, братерство», а також політичні, економічні та культурні зв'язки з Францією, які склались протягом десятиліть і навіть століть. Так, наприклад, Україна і країни Прибалтики є спостерігачами франкофонії, а Вірменія – асоціативний

член. У сучасному вигляді франкофонія існує з 1970 року. Девізом міжнародної організації служить французький вислів «Рівність, доповнення, солідарність», який дотичний до вищезгаданих трьох французьких слів. Прапор франкофонії – коло, яке символізує п'ять континентів.

Поняття «франкофонія» набуло останнім часом не тільки франкомовного, а й політичного, економічного, культурного, соціального та морального вимірів. Тому Франція сьогодні є взірцем цивілізованості, втіленням принципів демократії, поваги до прав людини, культу свободи, незалежності, права на відмінність, індивідуальність та толерантного ставлення до інших людей.

Франція, країна п'яти республік, вистраждала свою незалежність й зберегла свої культурні традиції, мову й фольклор, волелюбність і честь, особливо в непростих стосунках з сусідньою Німеччиною. Обравши шлях демократичного розвитку, держава орієнтується на загальнолюдські цінності, а це, насамперед, право людини на життя, освіту, свободу слова, совісті, власний вибір релігії, повагу до приватного та сімейного життя, вільних виборів тощо. Ці поняття міцно втілені в інституційній франкофонії, яка пройшла історичний піввіковий шлях від певного уособлення та замкнутості до культурного розмаїття. Франкофонія стала наразі інструментом політичної діяльності.

Кількість франкофонів і франкофілів щороку зростає не тільки кількісно, а й якісно. 20 березня є Міжнародним Днем Франкофонії. Цей день є приводом відсвяткувати відданість не лише великій французькій мові, багатій і розмаїтій франкомовній культурі, а й цінностям миру, демократії та прав людини, які об'єднують членів Міжнародної Організації Франкофонії. Девіз свята: «Ми різні, але ми разом».

Сучасний стан справ дає змогу спілкуватись, обмінюючись думками, поглядами, переконаннями, планами. Франкомовна спільнота намагається пригадати все, що зближує її членів і що роз'єднує, водночас не забуваючи про такі негативні явища в Європі і у світі, а саме – воєнні конфлікти, політичні та економічні негаразди, природні лиха, з якими не можна зміритись і які спонукають франкофонію до дії.

З точки зору керівників франкофонії, ХХІ століття покликано зберегти й надалі розвивати французьку мову, літературу, кінематограф, пісенний жанр, щоб Франція була в авангарді процесу і постійно заявляла про себе в повний голос. Водночас інші франкомовні країни можуть збагатити офіційну французьку мову відтінками власних мов і культур, доповнюючи, але не змінюючи її. Французька мова об'єднує людей в ім'я служіння таким цінностям як солідарність, справедливість, мир.

Міжнародна організація має, звісно, проблеми, з якими вона постійно стикається. По перше – політичний устрій франкомовних країн дуже неоднорідний: республіка, королівство, князівство, герцогство, федерація, монархія тощо. По друге – економічний стан франкомовних країн дуже неоднорідний: поряд з високорозвиненими європейськими країнами на кшталт Франції, Бельгії, Швейцарії, Люксембургу, Монако є бідні африканські та азіатські держави. По третє – є країни, де панує мир і злагода, а є держави, які перебувають у стані військових конфліктів. По четвєрте – основні закони країн – конституції – досить сильно відрізняються. По п'яте – загальний внесок кожної окремої країни в світову наукову, культурну, спортивну скарбницю настільки різний, що інколи унеможлиблює прийняття спільних рішень по тому чи іншому питанню.

3. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ФРАНКОМОВНИХ КРАЇН

Ведучи розмову про перспективи розвитку франкомовної спільноти, ми будемо відштовхуватись від мети діяльності Міжнародної Організації Франкофонії. Наразі її мета фокусується на чотирьох завданнях:

- поширення французької мови, культурного та мовного розмаїття;
- пропаганда миру, демократії та дотримання прав людини;
- підтримка виховання, професійної освіти та науки;
- розвиток співробітництва, спрямованого на забезпечення тривалого розвитку та солідарності.

У теперішніх умовах, незважаючи на всі труднощі, перспективи для подальшого прогресу, безумовно, є. Цей прогрес вбачається саме в політичній площині, тому що політичній франкофонії вже 18 років (дата народження – 8 жовтня 2002 року, місто Бейрут, Ліван), отже, існує чималий досвід співпраці з країнами Європи і світу. Не слід відкидати і масовість цієї поважної організації, адже 55 країн цієї інституції із 58 виступили за мир, демократичні цінності та солідарність між народами. Діяльність партнерів, прихильників франкофонії спрямована на створення всезагальної, універсальної етики, заснованої на солідарності та повазі.

Політичний, економічний, культурний, спортивний розвиток неможливий без певних зусиль з боку кожного члена цієї організації, тому велика увага приділяється цим аспектам, а також лінгвістичному розвитку франкофонії. Кожна країна, залучена до цієї інституції розуміє, що франкофонна родина це, насамперед, солідарність. Глобалізація економіки потребує глобалізації мислення. Наша планета у такому стані, що жодна нація не може одна відповісти на виклики сьогодення. Нові інформаційні та комунікативні технології подолали простір і час. Наука змінює людську природу, техніка удосконалюється, мистецтво рухається вперед настільки швидко і часом непередбачено, що треба щохвилини держати руку на пульсі.

Поважна міжнародна організація, святкуючи свій 50 річний ювілей, бачить перспективи свого подальшого розвитку у покликанні служити інтересам кожної окремої франкомовної людини. Сучасна франкофонія це не лише діалог, а й триалог і полілог різноманітних культур, а підмурівком для цього є французька мова. Обмін культурами є основою для взаєморозуміння і миру між народами. Не існує плідної співпраці без свободи, ствердження загальних людських цінностей, дотримання прав людини. Різні за расою, національністю, політичним устроєм, релігією народи хочуть поділяти гуманістичні ідеали, які об'єднує франкофонія.

З метою укріплення зв'язків між народами Україна обрала шлях на приєднання до світової франкофонії, створивши низку організацій, а саме: Асоціацію «Україна – Франція», Асоціацію викладачів французької мови, Франкофонну Асоціацію України тощо. З 1991 року Франція відкрила нашу країну як вагомому політичного, економічного і культурного учасника нової Європи. Не дивно, що прогресивні французи вбачають у Україні серйозного рівноправного партнера на сході європейського континенту і бажають співпрацювати з нею в усіх галузях.

Французька мова й надалі залишається мовою європейського та міжнародного спілкування, чого ми не можемо, на жаль, сказати про українську мову. У європейській спільноті французька мова є однією з робочих протягом десятиліть. В європейському парламенті ця мова залишилась взагалі першою робочою мовою і це єдина галузь, де вона домінує. Міцні, потужні позиції французької мови – передумова подальшого прогресу та успіхів на європейській та світовій аренах.

Дослідниками підраховано, що французьку мову вивчають у 136 країнах світу. Великих зусиль у просуванні французької мови докладають організації та об'єднання, мета яких дотична до мети франкофонії. Однією з цих організацій є «Французький Альянс». Він черпає свою силу і оригінальність у своєму унікальному статусі, суть якого полягає в тому, що ця громадська інституція регулюється нормами місцевого законодавства, керується Адміністративною

Радою у складі представників країни перебування, які володіють французькою мовою або є шанувальниками і прихильниками французької культури. Центр «Французького Альянсу» знаходиться в Парижі, кожне представництво (філіал) має бути зареєстроване відповідно до закону країни перебування. «Французький Альянс» має три конкретні функції:

- розширення викладання французької мови;
- популяризація французької культури та культур франкомовних країн;
- сприяння культурним обмінам.

Ця інституція існує на 5 континентах і об'єднує тільки в Африці 38 країн, 129 закладів «Французького Альянсу» і понад 85 тисяч студентів, в Північній Америці 2 країни, 133 заклади і понад 40 тисяч студентів, в Південній Америці та на Карибських островах 33 країни, 274 заклади і понад 170 тисяч студентів, в Азії та Океанії 30 країн, 78 закладів і понад 115 тисяч студентів, в Європі 33 країни, 354 заклади і понад 87 тисяч студентів. Тобто, близько півмільйона студентів земної кулі вивчають французьку мову тільки під егідою «Французького Альянсу»!

Такі заходи як «Французька весна», «Французьке літо» та інші мають на меті всебічне просування французької мови, культури, образу життя засобами поетичних і прозових творів, драматургії, живопису, скульптури, архітектури, кінематографії, театральних вистав тощо. Зазвичай вони проводяться протягом від одного тижня до одного місяця залежно від обставин (природних, економічних, політичних) і залишають позитивний слід серед організаторів і учасників акцій.

Крім того, сьогодні всі бажаючі можуть скласти міжнародні іспити з французької мови ДЕЛЬФ (загальний мовний іспит) і ДАЛЬФ (іспит підвищеної складності). Ці іспити є основними, вони офіційно визнані у всьому світі. Успішне складання іспитів ДЕЛЬФ або ДАЛЬФ дає можливість кожному вступити до одного з французьких університетів або влаштуватися на роботу у Франції. Обидва іспити були розроблені Міністерством Освіти Франції у 1985 році і наразі контроль якості їх проведення здійснює одна з

державних освітніх установ у Парижі – Центр Міжнародної Освіти. Дипломи ДЕЛЬФ і ДАЛЬФ дозволяють визначити рівень володіння французькою мовою, вони є дійсними протягом усього життя.

Таким чином, позитивні перспективи франкомовних країн вимальовуються досить чітко на конкретних діях міжнародних інституцій, які в змозі керувати процесами інтеграції та об'єднання, залучивши чималу аудиторію.

4. ВПЛИВ ІСТОРИЧНИХ ПОСТАТЕЙ НА ПРОГРЕС ОРГАНІЗАЦІЇ

Крім вже згаданих постатей, які своїми діями позитивно впливали на розвиток і подальший прогрес міжнародної організації, неможливо не згадати французів і французенок, причетних до співробітництва в царині франкофонії: аташе, відповідальних за програми, директорів «Французького Альянсу», представників організації «Французькі пенсіонери-освітяни без кордонів» тощо.

Серед працівників посольства варто відзначити двох представниць, а саме: К. Барт-Мелконян, аташе з кооперації посольства Франції в Україні та Е. Массакре, відповідальну за педагогічні програми Франції. Завдяки їхнім спільним зусиллям у 2005 році під час святкування 35 річниці франкофонії в Україні з'явилась книга для освітян «Гід творця». Вона являє собою програму для подальшого професійного розвитку освітян України. У програмі є методичні рекомендації, тексти, вправи, таблиці, граматичний матеріал, словник. Активна діяльність вищезазначених французенок під час проведення конференцій, колоквіумів, лекцій, семінарів, «круглих столів» сприяла підвищенню фахової майстерності українських педагогів.

Директори «Французького Альянсу», серед яких ми виокремлюємо регіональних представників і представниць півдня України Ф. Нейра, С. Бано, Д. Бангура та інших, додали потужності взаємовигідному процесу обміну між двома народами. Як некомерційна організація, що знаходиться під юрисдикцією України, «Альянс» підпорядковується принципам та правилам нашої держави. Його мета – налагодження дружніх стосунків з нашою країною, тому вищезазначені керівники надають інформацію про реформування власної системи освіти, проблеми, що постають перед франкофонією та шляхи вирішення цих питань. Вони турбуються, насамперед, якістю діяльності своїх підлеглих у площині педагогічних перетворень. Кожен з директорів власноруч відвідує заняття з французької мови, позаурочні та позакласні заходи, надає дидактичну, методичну й консультативну допомогу освітянам України, які

обрали собі професію, так чи інакше пов'язану з французькою мовою. Зазвичай, термін роботи директора «Французького Альянсу» – 2 роки, тому кожен і кожна з них намагається зробити максимум корисного для українців. Так, завдяки підтримці французів-директорів, що опікувались півднем України, а також ПАТ «КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК» з'явилась книга О. Галяса «Французи в Одесі». Вона вийшла з друку двома мовами – французькою й українською, що показує паритет мов.

Французька організація «Французькі пенсіонери-освітяни без кордонів» також плідно співпрацює з українськими освітніми закладами. Мета її у подальшій популяризації французької мови як невичерпного й постійно оновлюючого джерела, однак не тільки свою рідну мову захищають і пропагують представники й представниці цієї інституції. Стиль життя й життєві цінності, французький дух й мистецтво – і це далеко не повний список того, чим зацікавлені французькі пенсіонери. Педагоги Франції в особах М. Бена, Н. Булетра. Ж. Дельбека та інших є своєрідними аналогами волонтерів, місіонерів. Завдяки їхній праці, їхньому бажанню на дружніх засадах обмінюватися цікавою й корисною інформацією: здобутками минулих часів, епохою споріднених міст та порадами досвідчених фахівців загальна атмосфера в стосунках Україна – Франція стає ще більш теплішою.

Особливо хочеться відзначити останнього з трьох вищезазначених добровольців – Жерара Дельбека, який своїми діями приніс багато користі українським освітянам. Знаючи про те, що термін перебування французьких пенсіонерів в Україні відносно короткий (один місяць), він як представник «Французьких пенсіонерів-освітян без кордонів» і як посол доброї волі намагався відвідати за цей час 3 – 4 українських міста півдня України (Херсон, Миколаїв, Одеса, Запоріжжя), а не одне, як було зазвичай. У його непересічній особі франкофонія знайшла надійного, вірного товариша, якому можна доручити будь-яку серйозну справу. Відвідування українських міст супроводжувалось постійною допомогою педагогам, дотичним до викладання французької мови. З плином часу людина поважного віку (йому було далеко за

70 років) об'їздила майже всю Україну, побувала у різноманітних не дуже приємних ситуаціях, отримувала травми (наприклад, зламала ногу у потязі), але завжди, на кожному кроці і в кожному українському місті й селі відчувала свою необхідність, затребуваність, тому що була свободолюбивою, щирою, відвертою, відкритою натурою.

Саме такі люди потрібні франкофонії, вони повністю відповідають ідеалу, що вкарбований в державний герб Франції: «Свобода, рівність, братерство».

ВИСНОВКИ

Аналіз процесів формування, становлення й подальшого розвитку франкофонії засвідчує, що кожна франкомовна країна має спільні й відмінні риси, тому на шпальтах нашого дослідження ми намагались висвітлити історію її виникнення, сфокусувати увагу на сучасному стані та нагальних проблемах, відобразити перспективи розвитку франкомовної спільноти.

Світобачення, світосприймання носіїв французької мови у багатьох життєвих випадках однорідне – франкомовним країнам, як і всім іншим, потрібен мир, злагода, спокій, відсутність конфліктів, впевненість у завтрашньому дні.

Термін «франкофонія» з'явився ще у ХІХ столітті, у 1880 році. Автор терміну – французький географ О. Реклю, який вивчав головним чином Францію та Північну Африку. У нього з'явилась ідея класифікувати мешканців планети Земля в залежності від мови, якою вони спілкуються у повсякденному житті.

Тільки у 1968 році слово «франкофонія» увійшло у тлумачний словник, отримавши два основних значення: факт вживання французької мови та сукупність франкомовного населення. Відтоді понад півстоліття термін досить широко використовується серед франкомовних країн.

Сьогодні франкофонією можна називати селище, місто, провінцію, регіон тощо, де люди розмовляють французькою мовою. Франкофонією може бути населення країн (Франція, Бельгія, Швейцарія, Канада), де французька мова має статус основної або однієї з основних.

Виходячи з надбань франкомовної спільноти, методичними рекомендаціями для здобувачів вищої освіти можуть бути:

- підвищувати власний загальний інтелектуальний рівень;
- поглиблювати знання особливостей характеру мешканців франкомовних країн;
- розширювати світогляд та ерудицію, духовне багатство;

- долучатись до найкращих зразків франкомовної культури;
- розвивати прагнення до постійного самовдосконалення;
- стежити за розвитком науки, культури, інноваціями в цих сферах;
- дбати про розвиток власної спостережливості, уяви, здатності відчувати пульс життя;
- ділитись найкращими доробками франкомовних країн;
- використовувати найновіші, найефективніші методи, прийоми, ноу-хау.

Підводячи підсумки, зазначимо, що піввіковий досвід і суттєві надбання франкомовних країн на чолі з Францією слід і надалі вивчати і ретельно опрацьовувати з метою розширення власного кругозору та подальшого впровадження найбільш вдалих дій цієї організації на теренах України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ТА РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бурло В. Здравствуй, Франция! Рус.-фр. разговорник / В. Бурло, Н. Рыбкина. Мн.: «Высшая школа», 1994. – 325 с.
2. Гладка В. Prononcez bien. Mais comment?: cahier d'activités / Вимовляти правильно. Але як?: робочий зошит [навчально-методичний посібник] / В. Гладка. – Чернівці: Видавничий дім «Родовід», 2014. – 80 с.
3. Гладка В. Sachez écouter. Livre d'élève / Умійте слухати : [книга для учнів: практикум з аудіювання] / В. Гладка, Н. Сопилук. – Чернівці: Видавничий дім «Родовід», 2015. – 52 с.
4. Григоренко В. Французько-український, українсько-французький словник / В. Григоренко. – Х.: ТОРСИНГ ПЛЮС, 2007. – 576 с.
5. Загрязкіна Т. Франция сегодня / Т. Загрязкіна. М.: Рольф, 1999. – 240 с.
6. Загрязкіна Т. Франция и франкофония: язык, общество, культура. – М.: Издательство Московского университета, 2018. – 248 с.
7. Иванченко А. Grammaire française: 400 exercices, commentaries, corrigés / Грамматика французького языка в упражнениях. 400 упражнений, комментарии, ключи / А. Иванченко. – СПб.: КАРО, 2013. – 346 с.
8. Камінська І. Французька мова 20 хвилин щодня : [навчальний посібник] / І. Камінська. – К.: Методика, 2012. – 224 с.
9. Крюкова О. Мир французского языка и культуры / О. Крюкова, Д. Моисеева. Тезаурус, М.: 2016. – 136 с.
10. Кульбанська Р. Cours pratique de français : [навчальний посібник з французької мови для студентів I курсу немовних факультетів вищих навчальних закладів] / Р. Кульбанська. – Кам'янець-Подільський : ПП Буйницький О., 2008. – 136 с.
11. Литвиненко В. Le français: [навчальний посібник з французької мови для студентів вищих навчальних закладів] / В. Литвиненко. – Умань: Видавничо-поліграфічний центр «ОМІДА», 2015. – 107 с.

12. Марусенко М. Франкофония Северной Америки / М. Марусенко. Том 1. Издательство Санкт-Петербургского университета, 2008. – 356 с.
13. Матвеева О. Французка мова : [навчальний посібник для студентів 3 – 4 курсів, що вивчають французьку мову як третю іноземну] / О. Матвеева. – Чернівці, 2015. – 206 с.
14. Матвишин В. Бизнес-курс французького языка: Учеб. пособие / В. Матвишин, В. Ховтун. – К.: «Логос», 2009. – 384 с.
15. Може Г. Практическая грамматика современного французского языка / Г. Може. – СПб.: Лань, 1996. – 432 с.
16. Може Г. Французский язык: начальный курс. Прогрессивный метод изучения живого языка / Г. Може. – СПб.: Лань, 1996. – 272 с.
17. Серебренникова Е. Французский язык. Изучаем теорию языка самостоятельно / Е. Серебренникова и др. – М.: АСТ: Восток – Запад, 2006. – 128 с.
18. Франкофония: культура повседневности / Под редакцией Т. Загрязкиной. – М.: Издательство Московского университета, 2018. – 264 с.
19. Baratin M. Dictionnaire des synonymes / M. Baratin, M. Baratin-Lorenzi, HACHETTE Education, 2003. – 632 p.
20. Barthe-Melkonian C. Guide du formateur / C. Barthe-Melkonian, Massacret E. – К.: «Oranta», 2005, – 168 p.
21. Cuny F. Belleville 1 / F. Cuny, A.-M. Johnson. – Paris.: CLE INTERNATIONAL, 2010, – 144 p.
22. Favret C. Pixel. Méthode de français. Livre de l'élève / C. Favret. CLE international /SEJER, 2011. – 80 p.
23. Girardet J. Campus 1. Méthode de français / J. Girardet, J. Pécheur. – P.: CLE International, 2012. – 205 p.
24. Larousse. Petit dictionnaire de français. P.: Larousse, 2006. – 1041 p.
25. Mérieux R. Connexions. Méthode de français / R. Mérieux, Y. Loiseau. – P.: Didier, 2012. – 194 p.